

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

13 липня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 52/ВП-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі кваліфікаційної та дисциплінарної палат:

головуючого – Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Заріцької А.О., Луцюка П.С., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шилової Т.С., Щотки С.О.,

за участі представника Генерального прокурора України – Капшученка Ю.М.,

розглянувши клопотання Генерального прокурора України від 13 червня 2016 року про відсторонення Лазюка Сергія Володимировича від посади судді Держинського районного суду міста Харкова у зв'язку з притягненням його до кримінальної відповідальності,

встановила:

До Вищої кваліфікаційної комісії суддів України 15 червня 2016 року в порядку, передбаченому частиною третьою статті 154 Кримінального процесуального кодексу України та частиною четвертою статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», надійшло клопотання Генерального прокурора України від 13 червня 2016 року про відсторонення Лазюка Сергія Володимировича від посади судді Держинського районного суду міста Харкова у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності.

У клопотанні зазначено, що першим підрозділом (відділом) детективів Головного підрозділу детективів Національного антикорупційного бюро України завершено досудове розслідування у кримінальному провадженні № НОМЕР_1 від 31.10.2015 за підозрою Лазюка С.В. у вчиненні злочину, передбаченого частиною третьою статті 368 Кримінального кодексу України.

Клопотання мотивовано тим, що Лазюк С.В., перебуваючи на посаді судді, має доступ до матеріалів справи за позовом ОСОБА_1, в якій ухвалено спірне рішення, а тому може знищити чи спотворити матеріали зазначеної цивільної справи; матиме можливість впливати на свідків у

кримінальному провадженні з числа працівників Держинського районного суду міста Харкова, зокрема секретаря судових засідань, помічника судді та інших учасників кримінального провадження; може використовувати зв'язки з працівниками правоохоронних та судових органів для створення перешкод судовому розгляду кримінального провадження. Також Генеральний прокурор України зазначає, що наявність судового провадження за обвинуваченням судді у вчиненні тяжкого корупційного злочину унеможлиблює здійснення ним правосуддя від імені України.

Капшученко Ю.М. підтримав клопотання Генерального прокурора України, просив відсторонити Лазюка С.В. від посади судді з підстав та мотивів, викладених у ньому.

Суддя Лазюк С.В. на засідання Комісії не з'явився, про причини неявки не повідомив, хоча належним чином був поінформований про дату та час проведення засідання.

13 липня 2016 року до Комісії надійшли заперечення адвоката Кучера О.В., який діє в інтересах Лазюка С.В., проти клопотання Генерального прокурора України від 13 червня 2016 року, які долучені до матеріалів справи. У запереченнях адвокат просив розглянути клопотання Генерального прокурора України за відсутності обвинуваченого Лазюка С.В. та його захисника.

Вивчивши клопотання та додані до нього матеріали, заслухавши думку представника Генерального прокурора України та дослідивши заперечення адвоката Кучера О.В., Комісія приходить до висновку, що клопотання підлягає задоволенню з таких підстав.

Відповідно до частини третьої статті 154 Кримінального процесуального кодексу України та частини четвертої статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» відсторонення судді від посади здійснюється Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на підставі вмотивованого клопотання Генерального прокурора України на строк не більше двох місяців в порядку, встановленому законодавством.

Відповідно до пункту 15.1 Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 08 червня 2011 року № 1802/зп-11 (у редакції рішення від 03 квітня 2015 року № 13/зп-15, зі змінами) (далі - Регламент), Комісія приймає рішення про відсторонення судді від посади на підставі вмотивованого клопотання Генерального прокурора України в порядку, встановленому Законом, та з урахуванням положень Кримінального процесуального кодексу України.

Статтею 157 Кримінального процесуального кодексу України передбачено, що при вирішенні питання про відсторонення від посади слідчий суддя, суд зобов'язаний врахувати такі обставини:

- 1) правову підставу для відсторонення від посади;
- 2) достатність доказів, які вказують на вчинення особою кримінального правопорушення;
- 3) наслідки відсторонення від посади для інших осіб.

Відповідно до пункту 15.6 Регламенту, вирішуючи питання про відсторонення судді від посади, Комісія враховує:

- мотиви, наведені в клопотанні Генерального прокурора України;
- правову підставу для відсторонення судді від посади;
- наслідки відсторонення судді від посади для інших осіб.

Комісією встановлено, що Постановою Верховної Ради України від 17 червня 2004 року № 1813-IV Лазюка С.В. обрано суддею Держинського районного суду міста Харкова безстроково.

25 березня 2016 року затверджено обвинувальний акт у кримінальному провадженні за обвинуваченням Лазюка С.В. у вчиненні злочину, передбаченого частиною третьою статті 368 Кримінального кодексу України, який перебуває на розгляді у Полтавському районному суді Полтавської області.

Інкримінований судді злочин належить до тяжких, він є службовою особою, яка займає відповідальне становище.

Лазюку С.В. у встановленому порядку вручено копію клопотання про відсторонення від посади та копії матеріалів, якими обґрунтовується клопотання.

Доводи Генерального прокурора України, наведені у клопотанні від 13 червня 2016 року, є обґрунтованими і дають підстави вважати, що Лазюк С.В., перебуваючи на посаді судді, матиме доступ до документів, які мають значення для кримінального провадження, а тому може знищити їх чи підробити.

Враховуючи тривалий досвід роботи на посаді судді, Лазюк С.В. має знайомих серед працівників правоохоронних та судових органів, зв'язки з якими може використати для створення перешкод судовому розгляду кримінального провадження.

Ризик можливого впливу судді на свідків у кримінальному провадженні, зокрема працівників Держинського районного суду міста Харкова, які будуть допитані під час судового розгляду, пояснюється тим, що відповідно до норм статті 95 Кримінального процесуального кодексу України суд може обґрунтовувати свої висновки лише на показаннях, які він безпосередньо сприймав під час судового засідання або отриманих у порядку, передбаченому статтею 225 цього Кодексу, та не вправі обґрунтовувати судові рішення показаннями, наданими слідчому, прокурору, або посилатися на них.

Застосування Бангалорських принципів поведінки судді від 19.05.2006, схвалених Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН 27.07.2006 № 2006/23, зокрема положень щодо незалежності судових органів, об'єктивності, чесності та дотримання етичних норм, спонукає до того, що судді слід виявляти та підтримувати високі стандарти поведінки з метою укріплення суспільної довіри до судових органів, що має першочергове значення для підтримки незалежності судових органів (пункт 1.6). Поведінка судді в процесі засідання та за стінами суду має сприяти підтримці та зростанню довіри суспільства, представників юридичної професії та сторін у справі до об'єктивності суддів та судових органів. Суддя по можливості

обмежує себе у здійсненні дій, що можуть стати приводом для позбавлення його права брати участь у судовому засіданні та виносити рішення у справах; заявляє самовідвід від участі в розгляді справи в тому випадку, (...) коли у стороннього спостерігача могли б виникнути сумніви в неупередженості судді (пункти 2.2, 2.3, 2.5). Більш того, суддя демонструє поведінку, бездоганну навіть з точки зору стороннього спостерігача (пункт 3.1); дотримується етичних норм, не допускаючи прояву некоректної поведінки при здійсненні будь-якої діяльності, що пов'язана з його посадою. Постійна увага з боку суспільства покладає на суддю обов'язок прийняти ряд обмежень, і, незважаючи на те, що пересічному громадянину ці обов'язки могли б здатися обтяжливими, суддя приймає їх добровільно та охоче. Поведінка судді має відповідати високому статусу його посади (пункти 4.1, 4.2).

З огляду на вказане суддя об'єктивно позбавлений можливості дотримуватися перерахованих принципів поведінки в умовах здійснення стосовно нього кримінального провадження, а тому підлягає відстороненню від займаної посади.

Комісія критично оцінює аргументи сторони захисту щодо неможливості впливу судді на свого помічника, оскільки призначення на посаду та звільнення помічника судді здійснюється керівником апарату суду. Відповідно до статті 154 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» судді самостійно здійснюють добір помічників. Помічник судді призначається на посаду та звільняється з посади керівником апарату відповідного суду за поданням судді. Таким чином, первинною підставою для вчинення керівником апарату відповідних дій є виключно подання судді. Керівник апарату не може самостійно прийняти рішення про призначення або звільнення помічника судді, а тому ризик можливого впливу судді на помічника, який є свідком у кримінальному провадженні, залишається актуальним.

Стосовно посилання адвоката Кучера О.В. на неможливість повторного відсторонення судді від посади слід зазначити, що Кримінальний процесуальний кодекс України не містить заборони звернення із повторним клопотанням про відсторонення від посади у разі закінчення строку, на який особу було відсторонено.

Комісією враховано інформацію, зазначену у поданих адвокатом запереченнях, щодо наслідків відсторонення Лазюка С.В. для інших осіб, зокрема членів його сім'ї. Водночас ризики, пов'язані із виконанням Лазюком С.В. повноважень судді, переважають над наслідками, до яких призведе відсторонення, а саме погіршення його матеріального становища.

Дослідивши співрозмірність відсторонення від посади судді з тими негативними наслідками, які можуть настати, Комісія дійшла висновку, що таке відсторонення виправдовується потребами судового розгляду кримінального провадження.

Таким чином, наведені у клопотанні Генерального прокурора України мотиви про необхідність відсторонення Лазюка С.В. від посади судді Держинського районного суду міста Харкова Комісія визнає достатніми,

обґрунтованими та підтвердженими відповідними матеріалами кримінального провадження.

Керуючись статтями 49, 101, 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», статтею 154 Кримінального процесуального кодексу України, розділом XV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Вища кваліфікаційна комісія суддів України

вирішила:

клопотання Генерального прокурора України задовольнити.

Відсторонити Лазюка Сергія Володимировича від посади судді Дзержинського районного суду міста Харкова строком на два місяці у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка